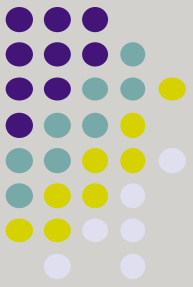


# *El model valencià d'educació plurilingüe i intercultural*

- 1 El *model valencià d'educació plurilingüe i intercultural* és la resposta a les necessitats creades pel context actual..
- 2 Aquest model, però, no naix del no-res. En realitat ha anat creixent en els darrers anys combinant la *teoria, recerca i bones pràctiques* en educació bilingüe i plurilingüe arreu del món i la rica tradició pedagògica de *l'escola valenciana*.
- 3 Estem convençuts que el nou model d'educació plurilingüe i intercultural arriba en el moment adequat atesa la situació dramàtica en què els darrers governs han deixat el valencià i l'educació en valencià al nostre país.
- 4 Al llarg de la nostra intervenció, doncs, i com a marc de la resta d'intervencions, intentarem oferir una mirada de conjunt a la versió actual del nostre model lingüístic educatiu, concretada en el DECRET 9/2017 de plurilingüisme.

## *En la nostra exposició*

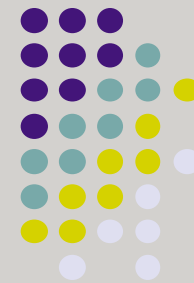
- 1 *Analitzarem el context actual pel que fa a la situació de les llengües i a l'educació plurilingüe i intercultural.*
- 2 *Comentarem la configuració global del model d'educació plurilingüe i intercultural.*
- 3 *Estudiarem les implicacions dels diferents nivells.*
- 4 *Explorarem el paper de les famílies.*
- 5 *Posarem de manifest la importància de la formació del professorat.*



# CONTEXT ACTUAL

# Context global

- ❑ Ens trobem en un context de *globalització* de l'economia i *internacionalització* del treball:
  - ➔ **Competències reals en LE** (especialment en *anglés*)
  - ➔ **Escolarització d'alumnat migrant.**
- ❑ Amb un *desenvolupament tecnològic* sense precedents:
  - ➔ **Multialfabetisme i alfabetització digital**
  - ➔ **Perspectiva crítica**
- ❑ Amb les exigències de la *societat de coneixement*:
  - ➔ **Competència en llenguatge acadèmic.**
  - ➔ **Noves formes de treballar i d'aprendre**
- ❑ Són *societats lingüísticament i culturalment diverses* on hi ha molts alumnes en risc d'exclusió.
  - ➔ **Alt rendiment i integració de l'alumnat vulnerable**
  - ➔ **Alt rendiment i integració de l'alumnat vulnerable**
- ❑ On ha augmentat la *pressió de les grans llengües sobre les llengües minoritzades*.
  - ➔ **Revitalització i normalització del valencià**



## Aquest context exigeix...

- *Una nova visió de l'educació:*
  - *Inclusiva.*
  - *Crítica.*
  - *Per a la sostenibilitat lingüística i cultural.*
  - *Per a la convivència i cohesió social.*
  - *Per a la innovació tecnològica, didàctica i organitzativa.*

# Context local: coneixement i ús del valencià

## Llengua inicial (Pradilla, 2015)

1

<i>Valencià</i>	<i>Castellà</i>	<i>Altres</i>
22,6%	72,1%	5%

## Coneix bé el valencià [ZV] (Generalitat, 2015)

2

<i>L'entén</i>	<i>El sap parlar</i>	<i>El sap llegir</i>	<i>El sap escriure</i>
49,3 %	37,4 %	31,4 %	22,8 %

## Coneix bé el valencià [ZC] (Generalitat, 2015)

3

<i>L'entén</i>	<i>El sap parlar</i>	<i>El sap llegir</i>	<i>El sap escriure</i>
9 %	4 %	4,9 %	3,3 %

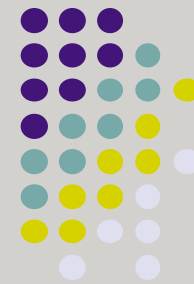
## Usa només o sobretot el valencià (Flors, 2015)

4

<i>A casa</i>	<i>Amb els amics</i>	<i>Botigues</i>	<i>Grans superfícies</i>
29 % %	24,9 %	23,4 %	15 %



# Context local: ensenyament i ús vehicular del valencià



## SITUACIÓ DEL VALENCIÀ A L'ENSENYAMENT (STEPV, 2015-2016, DADES DEL MECD)

### 1 Alumnat de diferents programes:

PEV/PIL/PPEV	PIP/PPEC	ZC: Val. com a àrea
30,3 %	57,3 %	12,4 %

### 2 Alumnat d'ensenyament en valencià per etapes:

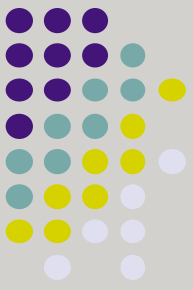
Ed. Inf.	Ed. Prim.	ESO	Batxillerat	Cicl. Form.
51,7 %	50,4 %	45,7 %	24 %	2,1 %

### 3 Alumnat d'ensenyament en valencià per tipus de centres:

Escola pública	Escola concertada	Escola Privada
40,9 %	7 %	

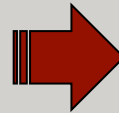
- Ús vehicular insuficient del valencià la zona valencianoparlant.
- Nul a la zona castellanoparlant.
- A més edat, menys ús vehicular del valencià.
- Exclusió a l'escola privada i concertada.

# *Resposta al nou context: el Model valencià d'educació plurilingüe i intercultural*



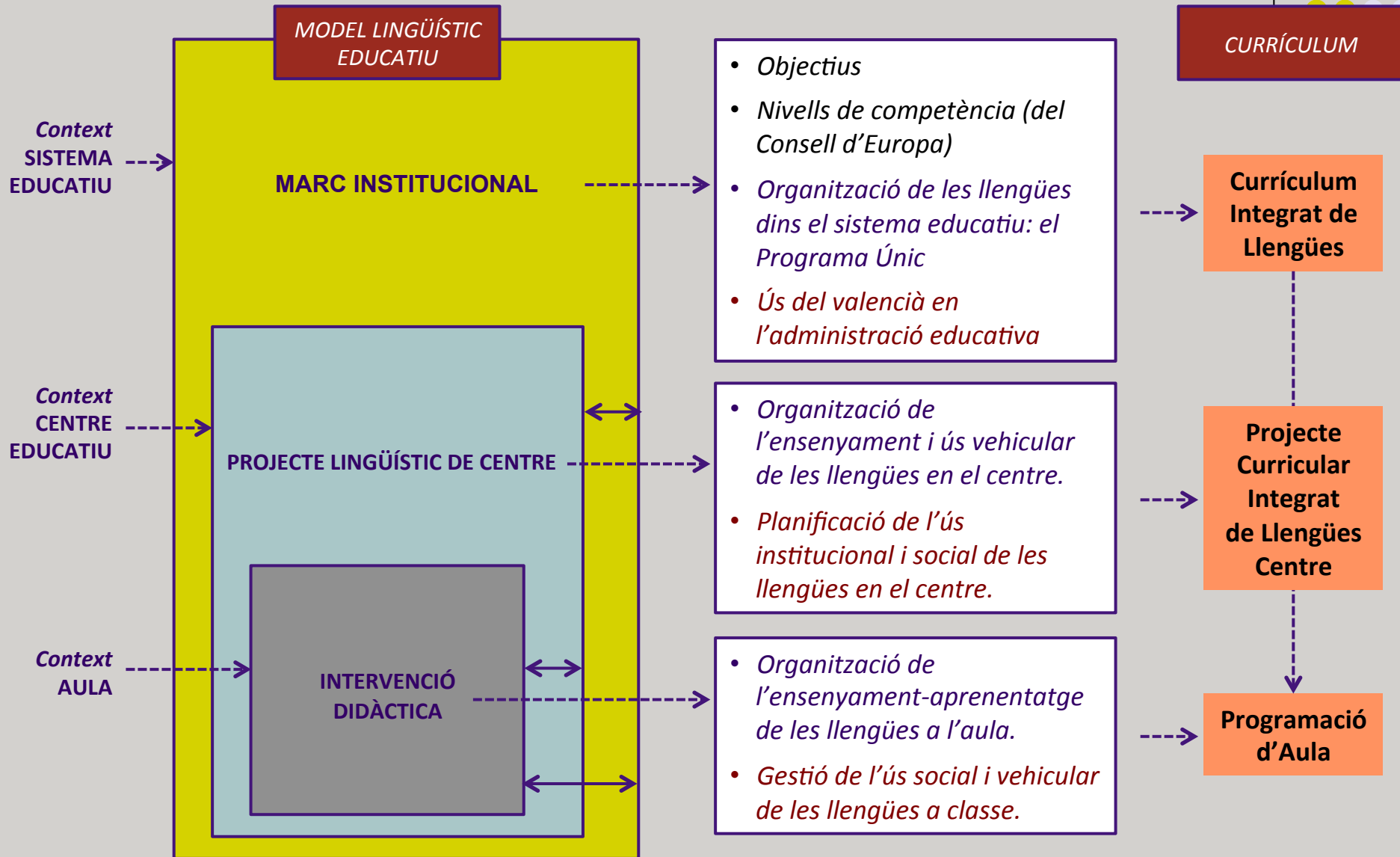
## *Model valencià d'educació plurilingüe i intercultural*

*Un model d'educació plurilingüe i intercultural que té com a objectiu que els alumnes i les alumnes, independentment de la seua procedència lingüística, cultural i socioeconòmica, adquirisquen una competència plurilingüe i intercultural òptimes; un rendiment elevat en les ANL, i la capacitat de conviure en una societat multilingüe i multicultural que té el valencià com a llengua d'integració i cohesió social.*

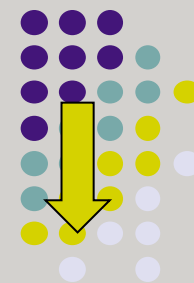


- Un model educatiu adaptat al nostre context i capaç d'aconseguir els objectius lingüístics i acadèmics.*
- Una eina per a la normalització del valencià, la vertebració territorial i la cohesió social.*
- Un instrument privilegiat d'innovació i canvi educatiu.*

# El model lingüístic educatiu valencià

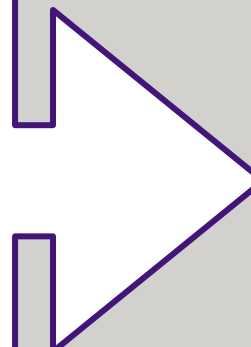


# El Marc Institucional



## ALGUNES DECISIONS DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA EDUCATIVA

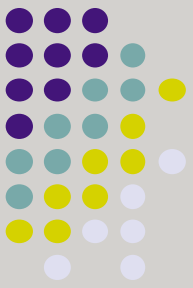
- 1. Un model d'educació plurilingüe enriquit per per a tots els valencians i valencianes.*
- 2. Un marc additiu d'educació plurilingüe: priorització del valencià com a Lmin.*
- 3. Una concepció plurilingüe de la competència, de l'ensenyament-aprenentatge i de l'avaluació.*
- 4. Una incorporació estratègica de les llengües estrangeres.*
- 5. Una perspectiva inclusiva: èxit per a totes les alumnes i tots els alumnes, especialment per a l'alumnat vulnerable.*



**PROGRAMA  
PLURILINGÜE  
ÚNIC**



# 1 Un model d'educació plurilingüe enriquit per per a tots els valencians i valencianes.



## MODEL D'EDUCACIÓ PLURILINGÜE...

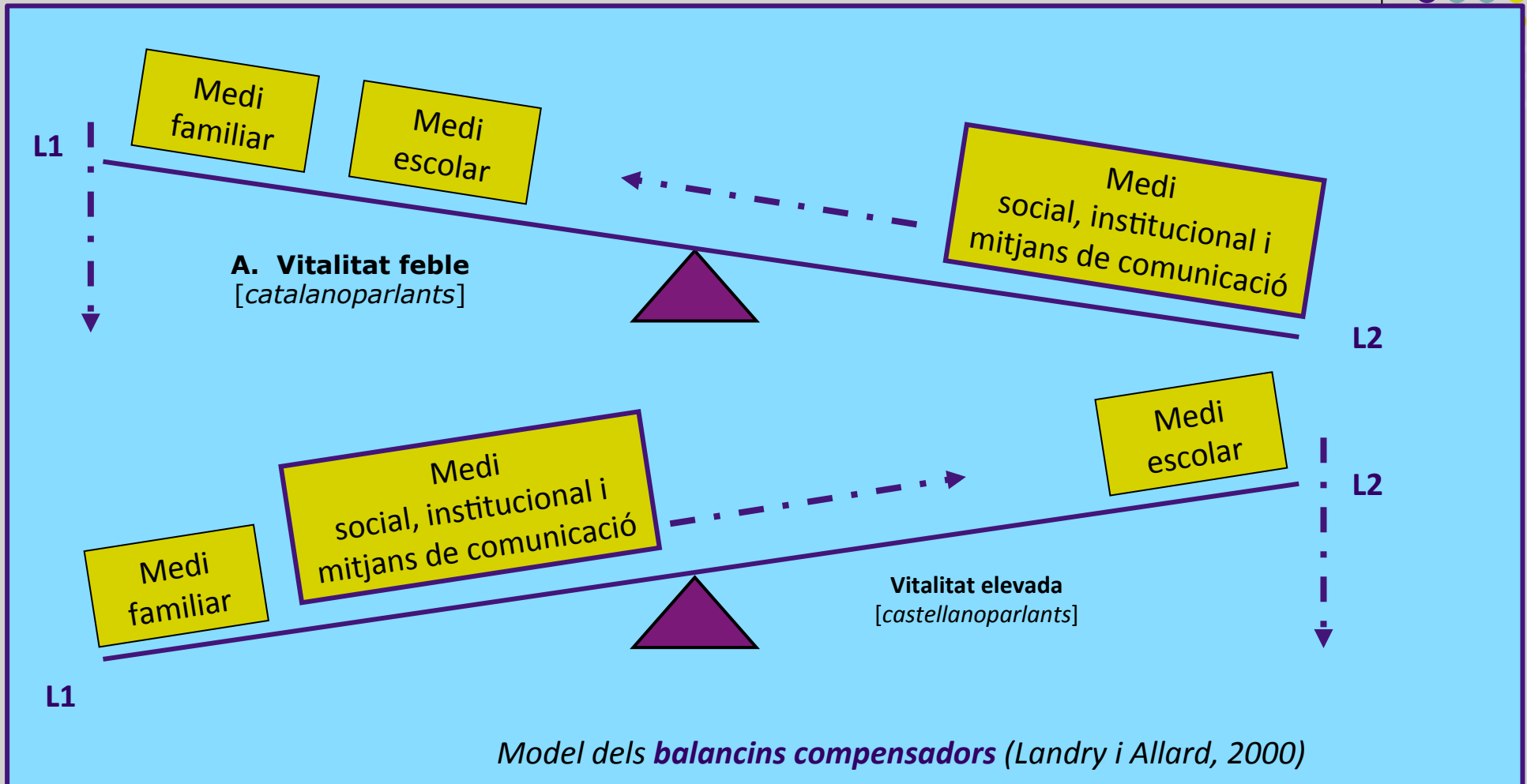
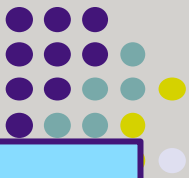
- *Objectius plurilingües: Valencià + castellà + 2 llengües estrangeres.*
- *Ús vehicular de tres o més llengües.*

**UNA ESCOLA  
VALENCIANA**

## UN MODEL ENRIQUIT (PER A TOTS ELS VALENCIANS I VALENCIANES):

- *Independentment de la seua llengua inicial en arribar a l'escola.*
- *Independentment de la seua procedència geogràfica i cultural.*
- *Independentment de les seues competències i coneixements en arribar a l'escola.*
- *Independentment dels territoris: de predomini lingüístic valencià o castellà.*
- *Independentment del tipus d'escola sufragada amb fons públics a la qual assisteixen (pública o privada concertada).*

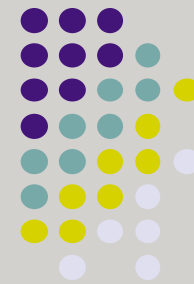
## 2 Un marc additiu per a l'educació plurilingüe



### Marc additiu

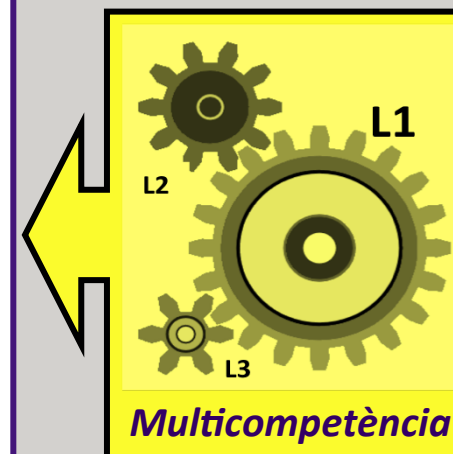
- Incorporació del valencià des de l'inici de l'escolaritat.
- Ús majoritari del valencià com a llengua d'ensenyament (**mai per davall del 50%.**)

### 3 Una concepció plurilingüe de la competència



*No és la suma de tres o més monolingües ni té competències equilibrades.*

- ✓ La persona plurilingüe coneix tres o més llengües, en les quals té una competència diversa, i sap utilitzar-les **separadament** o **conjuntament**.
- ✓ És capaç d'utilitzar habilitats **en cada una de les llengües** i habilitats **de relació entre les llengües**.
- ✓ Posseeix habilitats **de construcció de coneixements mitjançant les llengües**.
- ✓ És capaç de **transllenguar**, és a dir d'utilitzar estratègies comunicatives que fan servir dues o més llengües.
- ✓ És conscient de la **connexió mental** entre les llengües del seu repertori.
- ✓ Posseeix una major **consciència metalingüística** y un major **control metacognitiu**.
- ✓ **És més obert** envers altres llengües i cultures **i sap conviure** en una societat multilingüe i multicultural.

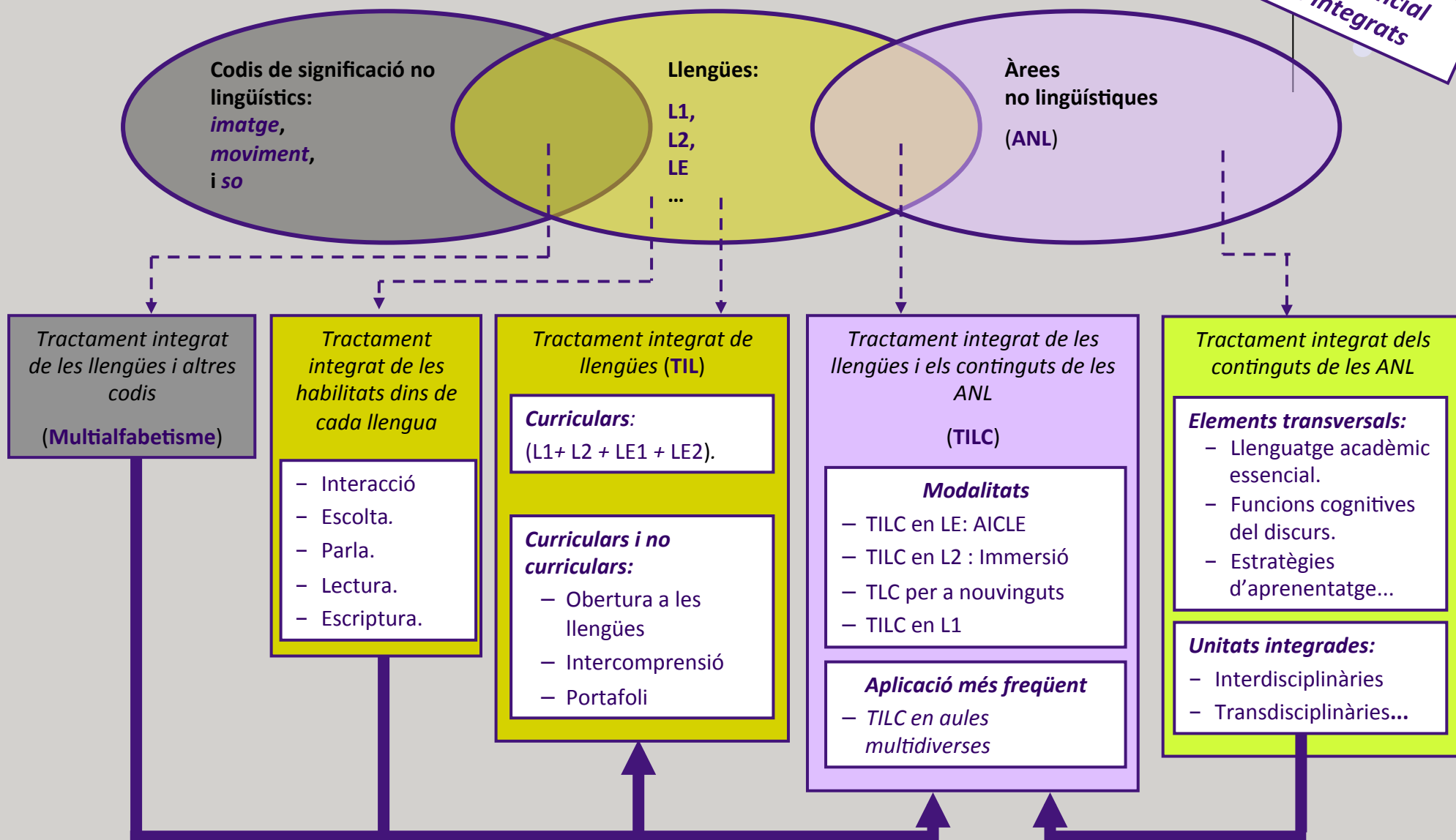


Aquesta multicompetència...

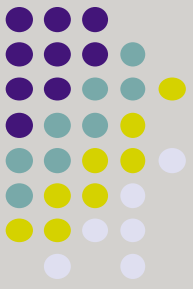
...és la que hem de proposar-nos com a **objectiu**, la que hem d'ajudar a **construir** i la que hem d'**avaluar**.

# Una concepció plurilingüe de l'ensenyament-aprenentatge

- Didàctica competencial
- Enfocaments integrats



# 4 Incorporació estratègica de les LE



Què cal fer per augmentar la competència en LE1?

1 Més temps de l'horari escolar

2 Incorporació estratègica

*Com més prompte millor*

- Resultats (en contextos informals):
  - ✓ Aprenentatges més profunds a llarg termini.
  - ✓ Millor pronúncia.
- Per què?
  - ✓ Adquireixen la llengua mitjançant la memòria implícita.
- Per a adquirir la llengua necessiten:
  - ✓ Molt de temps.
  - ✓ Interlocutors competents.
  - ✓ Aprenentatge incidental.
- A l'escola: sensibilització o immersió.
- **Ajornament del castellà?**

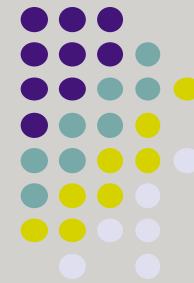
*Com més millor [més tard]*

- Resultats:
  - ✓ Aprenentatge més ràpid.
- Per què?
  - ✓ Progressivament més desenvolupats cognitivament.
  - ✓ L'adquireixen progressivament mitjançant la memòria explícita.
  - ✓ Els bilingües adquireixen millor la LE: banc de dades lingüístiques més gran i estratègies d'aprenentatge.
- A l'escola exigeix augment d'horari, ensenyament, i ús vehicular en les ANL.

3 Metodologia més eficaç: enfocament accional, AICLE i transllenguar.

4 Exposició a input de qualitat extraescolar: pel·lícules i videojocs sense doblar, eixides a l'estranger., etc.

# 5 Tractament inclusiu de l'alumnat vulnerable i superdotat



## **Alumnat d'entorns deprimits i grups marginals:**

- ✓ Expectatives elevades respecte de les seues possibilitats.
- ✓ Compensar codis elaborats i pràctiques lletrades amb l'activitat a l'escola.
- ✓ Instrucció d'elevada exigència lingüística i cognitiva amb la bastida adequada.

## **Alumnat amb dificultats lleus d'aprenentatge:**

- ✓ Ha de participar en programes d'educació bilingüe?
- ✓ Si necessita tractament especial, en quina llengua?

## **Alumnat migrant:**

- ✓ Aules d'acollida → ensenyament protegit → integració.
- ✓ Expectatives elevades.
- ✓ Diversitat cultural i lingüística com a requesa i recurs
- ✓ Instrucció d'elevada exigència lingüística i cognitiva amb la bastida adequada.
- ✓ Refermar les seues cultures i identitats.

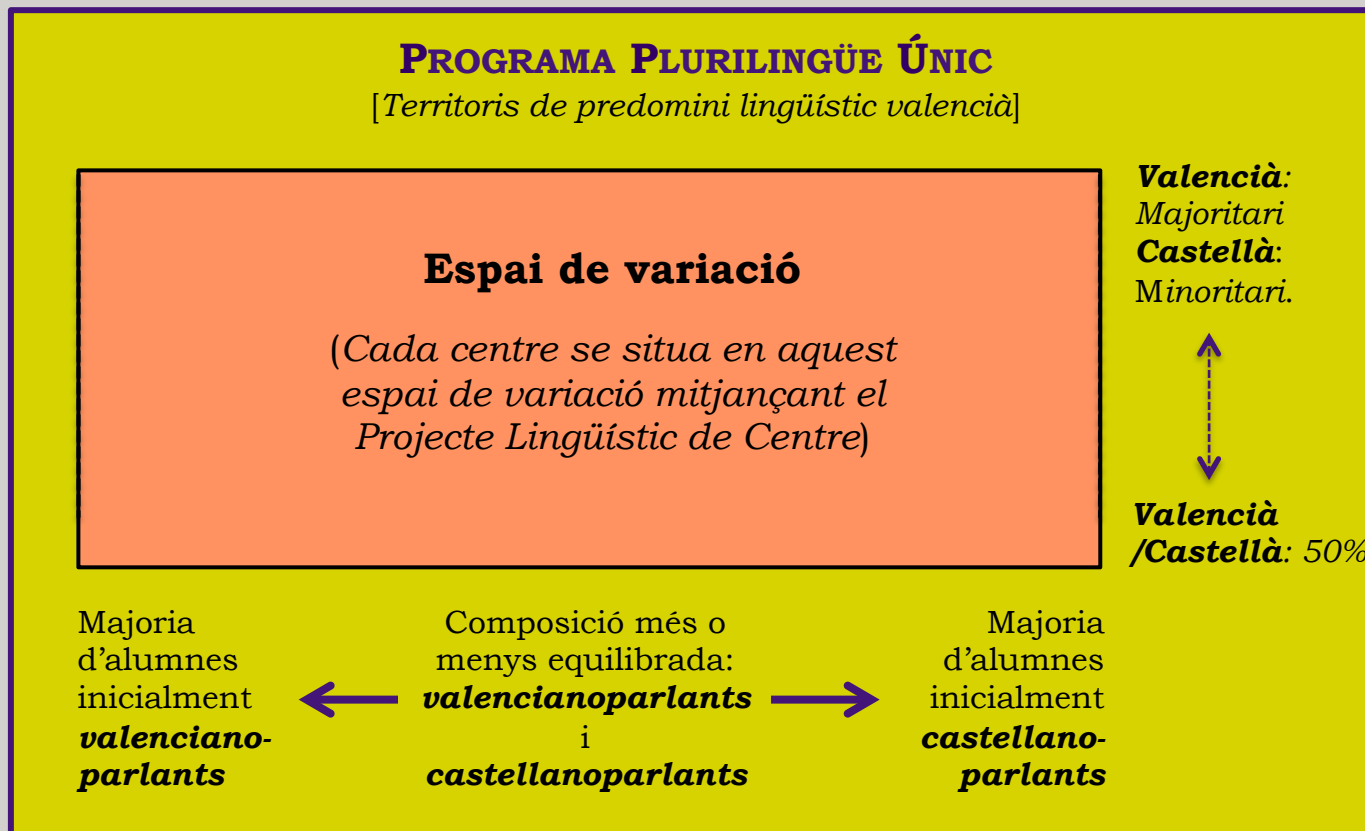
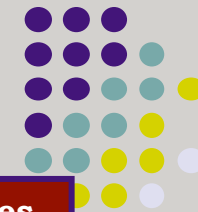
## **Organització:**

- ✓ Evitar **segregació** en centres específics (guetos).
- ✓ Evitar concentració en classes: percentatge elevat repercuteix negativament en la resta d'alumnes
- ✓ Modalitats: a) adaptacions dins l'aula; b) grup temporal fora de l'aula; i c) atenció temporal individualitzada, fora de l'aula.

## **Alumnat superdotat**

*Tots els alumnes i les alumnes tenen dret a arribar al màxim de les seues possibilitats través de les pràctiques educatives a l'escola.*

# Programa Plurilingüe Únic



## Avantatges

- Unificació sistema educatiu, vertebració territorial i cohesió social.
- Adequació al context.
- Professionalització del professorat.
- Font d'innovació educativa.
- Participació de les famílies.

## MODEL PLURILINGÜE ÚNIC [Territoris de predomini lingüístic castellà]

Educació Infantil	Educació Primària: 1r a 4t	EP: 5é a 6é	Educació Secundària
Valencià: com a <b>àrea</b> .	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Valencià com a àrea.</li> <li>• En valencià: <b>Socials</b> o <b>Naturals</b>.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Valencià com a àrea.</li> <li>• En valencià: <b>Socials</b> i <b>Naturals</b></li> </ul>	Aplicació del Programa Plurilingüe únic com a la resta dels territoris

# Decret provisional Conselleria: Educació Infantil i Primària:



<b>B 1</b>		
<b>EI</b>	<i>Globalitzat</i>	Valencià: 4h Anglès: <sup>4 anys</sup> entre 2 i 4 h Castellà: la resta
<b>EP*</b>	<i>Valencià</i> <i>Castellà</i> <i>Anglès</i>	Anglès: 1 àrea (EF o Art). Valencià: 1 àrea Castellà: la resta.

<b>I 2</b>		
<b>EI</b>	<i>Globalitzat</i>	Valencià: <sup>3 anys</sup> 9 h → <sup>4 i 5 anys</sup> 8 o 9 h Anglès: <sup>4 i 5 anys</sup> entre 2 i 4 h Castellà: <sup>3 anys</sup> 13,5 h → <sup>4 i 5 anys</sup> entre 9,5 h i 12,5 h
<b>EP</b>	<i>Valencià</i> <i>Castellà</i> <i>Anglès**</i>	Anglès <sup>⊙</sup> : 1 àrea EF o Art. Valencià: <sup>1r-2n</sup> (2 àrees) CN i CS → <sup>3é-6é</sup> (3 àrees) i EF o Art. Castellà: Mat i Rel/VS.

⊙En Educació Artística es pot optar per Música, Plàstica o ambdues. Si la Música o la Plàstica no es vehicula en anglès, es podrà vehicular en valencià o castellà.

\*\*Almenys 1 h de Competència Comunicativa Oral en Anglès.

<b>B 2</b>		
<b>EI</b>	<i>Globalitzat</i>	Valencià: <sup>3 anys</sup> 4 h → <sup>4 i 5</sup> 6 h Anglès: <sup>4 i 5 anys</sup> entre 2 i 4 h Castellà: la resta
<b>EP*</b>	<i>Valencià</i> <i>Castellà</i> <i>Anglès</i>	Anglès: 1 àrea (EF o Art). Valencià: <sup>1r-4t</sup> CN o CS → <sup>5é, 6é</sup> CN i CS Castellà: la resta.

<b>A 1</b>		
<b>EI</b>	<i>Globalitzat</i>	Anglès: <sup>4 i 5 anys</sup> entre 2 i 4 h Castellà <sup>***</sup> : 4 h Valencià: <sup>3 anys</sup> 18,5 h → <sup>4 i 5 anys</sup> entre 14,5 h i 16,5 h
<b>EP</b>	<i>Valencià</i> <i>Castellà***</i> <i>Anglès**</i>	Anglès <sup>⊙</sup> : 1 àrea (EF o Art). Castellà: 1 àrea (Mat o Rel/VS o EF/Art) Valencià: 4 àrees (CN i CS) i (Mat o Rel/VS o EF/Art).

⊙En Educació Artística es pot optar per Música, Plàstica o ambdues.

\*\*Almenys 1 h de Competència Comunicativa Oral en Anglès.

\*\*\*Amb alumnat majoritàriament castellanoparlant es pot ajornar fins a 1r d'EP.

<b>I 1</b>		
<b>EI</b>	<i>Globalitzat</i>	Valencià: 8 h Anglès: <sup>4 anys</sup> entre 2 i 4 Castellà: la resta
<b>EP*</b>	<i>Valencià</i> <i>Castellà</i> <i>Anglès</i>	Anglès: 1 àrea (EF o Art). Valencià: CN i CS + <sup>6é</sup> (opc. EF o Art.) Castellà: la resta

<b>A 2</b>		
<b>EI</b>	<i>Globalitzat</i>	Castellà <sup>***</sup> : 4 h Anglès: <sup>4 i 5 anys</sup> entre 2 i 4 h Valencià: <sup>3 anys</sup> 18,5 h → <sup>4 i 5 anys</sup> entre 14,5 h i 16,5 h
<b>EP</b>	<i>Valencià</i> <i>Castellà***</i> <i>Anglès**</i>	Castellà: 1 àrea (Mat o Rel/VS o EF/Art) Anglès: (1r-4rt) 1 àrea (EF o Art) → (5é-6é) 2 àrees (EF i Art) Valencià: (1r-4rt) 4 àrees (CN i CS) i (Mat o Rel/VS o EF/Art) → (5é-6é) 3 àrees (CN i CS) i (Mat o Rel/VS)

⊙En Educació Artística es pot optar per Música, Plàstica o ambdues.

\*\*Almenys 1 h de Competència Comunicativa Oral en Anglès.

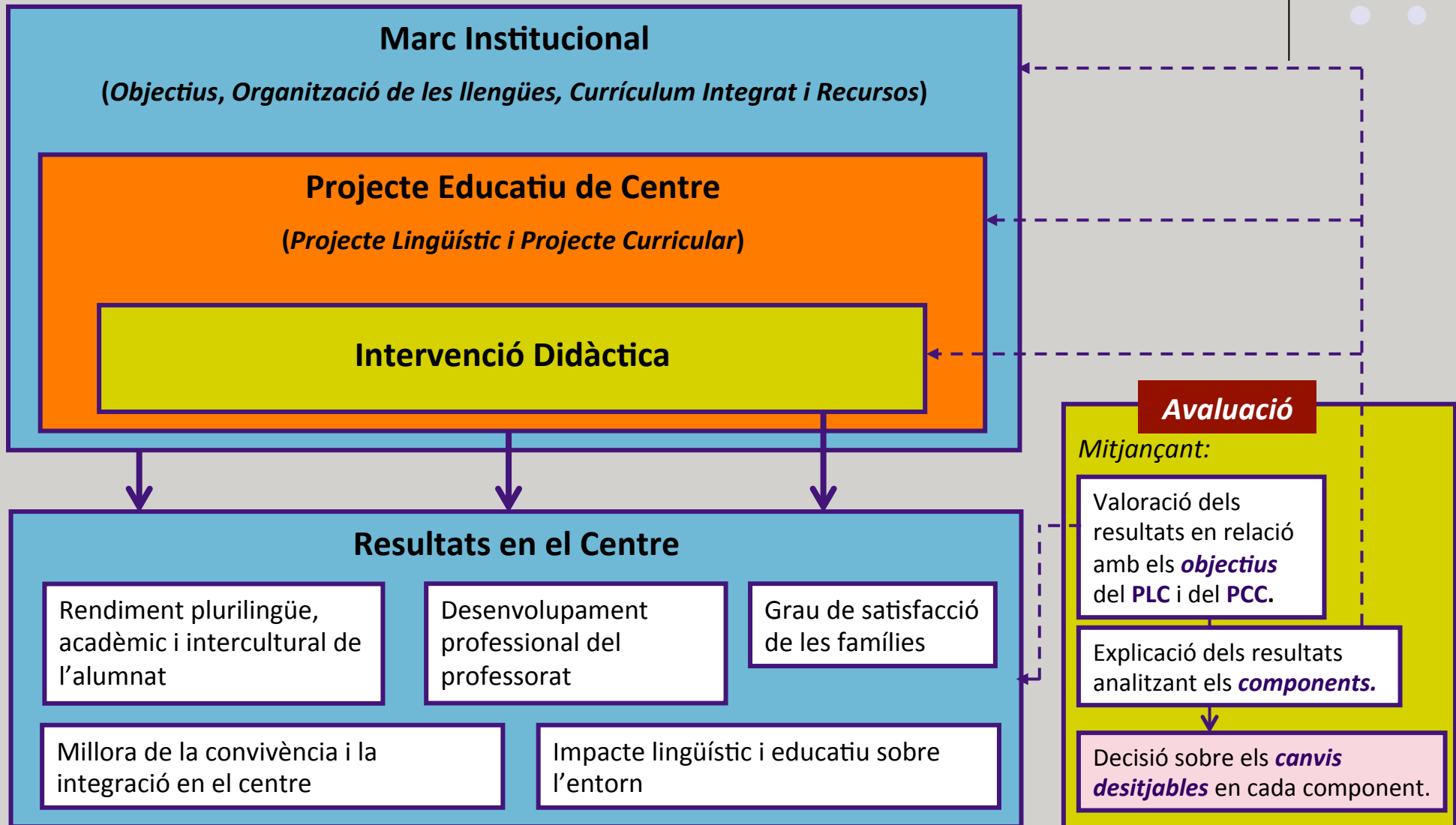
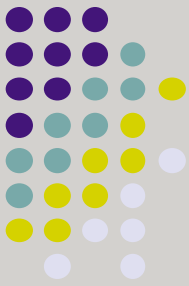
\*\*\*Amb alumnat majoritàriament castellanoparlant es pot ajornar fins a 1r d'EP.

\*Almenys 1 h de Competència Comunicativa Oral en Valencià i Castellà.

\*\*\*Amb alumnat majoritàriament castellanoparlant es pot ajornar fins a 1r d'EP.



# Avaluació global: model lingüístic i model curricular



# Les famílies

## Estimulació lingüística

- Interacció comunicativa rica i variada.
- Exigència de llenguatge descontextualitzat: que narre experiències, que es justifique, etc.
- Experiències vitals interessants.
- Narració de contes.
- ...

## Importància de les actituds

- Envers la LM.
- Envers l'ús vehicular de a LM.



## Pràctiques lletrades

- Lectura compartida de llibres.
- Lectura i escriptura habituals de petits textos funcionals: llistes de compra, avisos a la nevera...).
- Lectura i comentari del diari.
- ...

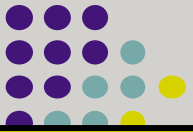
## Relacions família-centre

- El centre, respecte als pares:
  - ✓ Procura eliminar prejudicis envers la llengua minoritzada i el seu ús vehicular.
  - ✓ Els informa sobre els beneficis cognitius, socials i personals de la competència plurilingüe.
  - ✓ Els informa sobre els fonaments bàsics de l'educació plurilingüe i intercultural que imparteix, i sobre el procés d'aplicació.
  - ✓ Els concreten la seua participació en el procés.
- Els pares, respecte al centre:
  - ✓ Aporten el seu punt de vista en l'elecció del nivell del decret i en la planificació.
  - ✓ Assumeixen el projecte.
  - ✓ Transmeten d'actituds positives.
  - ✓ Coordinen la *planificació lingüística familiar* amb el projecte.
  - ✓ Hi donen suport i hi participen.

## Planificació lingüística familiar

- S'informen per reflexionar críticament sobre les pròpies ideologies lingüístiques i decidir la línia d'acció que han d'adoptar:
  - ✓ Decisió sobre el manteniment o canvi de llengua.
  - ✓ Parlar als fills en la llengua minoritzada.
  - ✓ Pares de llengües diferents: estratègia UPUL o altres.
  - ✓ Suport a la L2 dominant: llibres, còmics...
  - ✓ Suport a la llengua estrangera: classes particulars, TV de pagament (en V.O.), viatges, intercanvis, colònies...), llibres...

# La clau de volta de l'educació plurilingüe: la formació del professorat



## Importància

- El professorat és la clau de volta en:
  - L'èxit per a tothom mitjançant la qualitat de la intervenció didàctica.
  - En la creació d'actituds.
  - En el funcionament dels centres.



## Formació

- Inicial d'acord amb el nou paradigma.
- Contínua relacionada amb l'aplicació del model.
- Basada en la reflexió en la pràctica.



## Aspectes del perfil de la professora o professor

### *Coneixements sociolingüístics*

- Els coneixements suficients sobre els contextos socials, sociolingüístics i polítics en què funcionen les llengües i les cultures, i els condicionants que aquests contextos imposen a l'ensenyament-aprenentatge, a l'ús vehicular, i a l'ús social i institucional de les llengües, especialment les llengües minoritzades.

### *Competències lingüístiques*

- Domini suficient del valencià i del castellà, i, obligatòriament, d'una llengua estrangera, preferentment l'anglès.
- Domini d'una altra LE si n'és professora o professor.
- Domini del llenguatge acadèmic si imparteix una ANL.

### *Competències didàctiques*

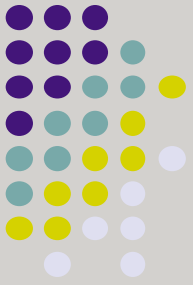
- La formació didàctica general en ensenyament-aprenentatge de llengües i específica de la llengua que imparteix, la qual inclourà els enfocaments plurilingües integrats, o per a impartir una disciplina no lingüística conjuntament amb el llenguatge acadèmic necessari per a aprendre-la, dins el marc del model d'educació plurilingüe i intercultural.
- Els coneixements professionals suficients per a detectar els problemes lingüístics, acadèmics i emocionals dels alumnes vulnerables (alumnat migrant, alumnat procedent d'entorns socioculturals deprimits, alumnat procedent de grups marginals i alumnat amb dificultats lleus d'aprenentatge) i proporcionar-los un tractament didàctic de qualitat.
- Coneixements aprofundits sobre el multialfabetisme i les TIC, i la manera d'utilitzar-les com a eina de comunicació i aprenentatge des d'una perspectiva crítica.
- Capacitat d'organitzar l'actuació didàctica tot creant entorns d'aprenentatge rics a l'aula capaços d'adequar-se a les necessitats de l'aula multidiversa.

### *Competències organitzatives*

- Els coneixements necessaris sobre planificació lingüística educativa, i organització i gestió dels centres, necessaris per a la participació democràtica en l'elaboració, aplicació i avaluació del Projecte Educatiu, el Projecte Lingüístic i el Projecte Curricular del centre.

### *Representacions i actituds*

- Disposició a coordinar-se i participar en un ensenyament en equip.
- Actituds positives envers l'ensenyament i ús de la llengua minoritzada i l'educació plurilingüe i intercultural.
- Assumpció de la inclusió com a perspectiva d'actuació davant la diversitat lingüística tot considerant-la no un problema sinó una riquesa i un recurs educatiu.
- Voluntat de diàleg amb les famílies per tal d'enriquir l'aplicació del model d'educació plurilingüe i intercultural.



**Gràcies**